

EXPUNERE DE MOTIVE

Astfel cum a fost prevăzută în precedent, anterior intrării în vigoare a Legii privind sistemul unitar de pensii publice, pensia de serviciu pentru personalul de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea (odată cu pensia de serviciu pentru magistrați), a apărut ca o necesitate izvorâtă din statutul profesional al acestora, care impune anumite interdicții relative. Astfel, acestora le sunt interzise activități ce le-ar putea aduce venituri suplimentare, care să le asigure posibilitatea efectivă de a-și crea o situație materială de natură să le ofere după pensionare menținerea unui nivel de viață cât mai apropiat de cel avut în timpul activității, respectiv: exercitarea, direct sau prin persoane interpușe, a activităților de comerț, participarea la conducerea unor societăți comerciale sau civile, precum și participarea la administrarea unor asemenea societăți. Această constatare se bazează pe specificul activității desfășurate de toți grefierii, care impune acestor categorii profesionale obligații și interdicții severe, precum și riscuri sporite, ceea ce justifică în mod obiectiv și rezonabil o diferențiere a regimului juridic de pensionare față de regimul stabilit pentru alți asigurați care nu sunt supuși aceluiași exigențe, restricții și riscuri.

De aceea, pentru această categorie profesională, indiferent că și-au desfășurat activitatea în funcțiile auxiliare de specialitate de la instanțe sau parchete, singura sursă de existență în timpul activității este salariul, iar după retragerea din activitate, pensia, fără posibilitatea acumulării unor rezerve materiale pentru perioada ulterioară pensionării.

Gradul de uzură psihică și fizică îi afectează, deopotrivă, pe toți grefierii, astfel încât, asigurarea pensiei de serviciu pentru întreaga categorie de personal de specialitate nu reprezintă un privilegiu, ci constituie o compensație parțială a

inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutului special căruia această categorie de personal, ca și magistrații, trebuie să i se supună.

Pensia de serviciu pentru magistrați și personalul de specialitate, introdusă în anul 1997 prin efectul modificării și completării Legii nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, a fost instituită în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură. De altfel, *ca și magistrații, și personalul de specialitate contribuie la desfășurarea întregii activități judiciare și fac parte din autoritatea judecătorească, așa cum este ea reglementată de dispozițiile constituționale.*

Caracterul stimulatив al pensiei de serviciu constă în modul de determinare a cuantumului pensiei în raport cu salariul.

Reglementarea pensiei de serviciu pentru personalul de specialitate din justiție, cu diferențele pe care această pensie le prezintă față de pensia comună de asigurări sociale, *nu constituie o încălcare a principiului egalității cetățenilor în fața legii*, principiu prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituția în vigoare. Această constatare se bazează pe specificul activității desfășurate, care impune acestor categorii profesionale obligații și interdicții severe, precum și riscuri sporite, ceea ce justifică în mod obiectiv și rezonabil o diferențiere a regimului juridic de pensionare față de regimul stabilit pentru alți asigurați care nu sunt supuși aceluiași exigențe, restricții și riscuri.

Dacă un cadru legal a permis instituirea pensiilor de serviciu, principiul stabilității juridice operează de drept, în sensul că se va constata obligativitatea menținerii efectelor acestor pensii. Aceasta cu atât mai mult cu cât, rațiunea de atunci a instituirii dreptului la pensia de serviciu a fost compensația pentru absența ori îngrădirea exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale pe toată perioada exercitării profesiei, exprimată prin interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute prin Constituție și prin legi speciale, pentru aceste categorii de personal.

În lipsa unei delimitări în timp a restrângerii acestui drept, în absența obligației statului de a adopta o politică economică și socială adecvată pentru a nu-și expune

cetățenii la suportarea în întregime, a tuturor efectelor crizei economice, prin restrângerile sistematice și repetate ale drepturilor fundamentale, este grav compromis justul echilibru între interesul general și drepturile individului, între scopul urmărit și efectele produse.

Pe de altă parte, în condițiile în care numărul total al grefierilor în activitate este de aproximativ 4 000, este cert faptul că prin instituirea pensiilor de serviciu pentru această categorie profesională nu se pune în pericol echilibrul bugetar și nici nu s-ar produce o pauperizare reală a sistemului financiar. Mai mult, prin perceperea taxelor de timbru, a amenzilor și altor tipuri de taxe, instanțele și parchete contribuie lunar la bugetul statului cu sume considerabile.

Aplicarea retroactivă a dispozițiilor Legii nr.119/2010 a generat o serie de acțiuni în instanță formulate de beneficiarii pensiilor de serviciu anterior intrării în vigoare a legii și ulterior recalculate, iar soluțiile pronunțate în aceste cauze au demonstrat o practică neunitară și discriminatorie atât a autorităților abilitate cu aplicarea legii cât și a instanțelor judecătorești.

Asigurarea și menținerea unor standarde ridicate de profesionalism, cinste și integritate, sens în care se impune adoptarea unor modificări de statut care să consfințească, în mod clar, locul și rolul pe care **specialistul criminalist și tehnicianul criminalist**, încadrat la laboratoarele criminalistice ale parchetelor de pe lângă instanțele de judecata trebuie să îl ocupe în cadrul procesului judiciar, din perspectiva drepturilor și obligațiilor pe care legea le instituie, permițând ca evoluția profesională să se facă în conformitate cu aceea a grefierilor, specialistul criminalist să fie asimilat grefierilor cu studii superioare iar tehnicianul criminalist grefierului cu studii medii.

Inițiator:

Senator Ovidiu Liviu Donțu (PSD)

